

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemeen deel

1. Inleiding

Dit wetsvoorstel strekt tot implementatie in de Nederlandse regelgeving van richtlijn (EU) 2025/1892 van het Europees Parlement en de Raad van 10 september 2025 tot wijziging van de Richtlijn 2008/98/EG betreffende afvalstoffen (hierna: de wijzigingsrichtlijn of de herziening van de kaderrichtlijn afvalstoffen). De implementatie moet gerealiseerd zijn op 17 juni 2027. De wijzigingsrichtlijn heeft op twee onderwerpen betrekking, namelijk (voorkomen van) levensmiddelenafval en de verplichting een uitgebreide producentenverantwoordelijkheid (hierna: UPV) voor textiel in te richten. In Nederland bestaat een dergelijke UPV al sinds 2023.

Voor de implementatie van de wijzigingsrichtlijn is een wijziging van de Wet milieubeheer en de Uitvoeringswet digitaledienstenverordening noodzakelijk. De wijziging van de Wet milieubeheer voorziet in de (verbreding van de) wettelijke grondslag voor de implementatie in lagere regelgeving. Het gaat hierbij om nieuwe wettelijke bepalingen over levensmiddelenafval in een nieuwe ministeriële regeling en in verband met de UPV om een wijziging van het Besluit uitgebreide producentenverantwoordelijkheid textiel (hierna: Besluit UPV textiel). Daarnaast is de wijziging van de Uitvoeringswet digitaledienstenverordening noodzakelijk om te voorzien in implementatie van een verplichting voor online platforms in relatie tot de UPV textiel en te voorzien in het toezicht en de handhaving op deze verplichting door de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM). De online platforms moeten controleren of producenten die via hun platform producten in de handel brengen voldoen aan de registratieverplichting uit de UPV. Met dit wetsvoorstel wordt voorzien in de voor de implementatie benodigde wijzingen op het niveau van wet.

Overeenkomstig vast kabinetsbeleid is er bij deze wetswijziging en bij de op te stellen lagere regelgeving, sprake van zuivere en lastenluwe implementatie van EU-regelgeving. Dit wil zeggen dat er geen andere regels zijn opgenomen dan voor de implementatie noodzakelijk is en dat, voor zover de richtlijn de lidstaten beleidsruimte biedt bij de implementatie, gekozen is voor een implementatiewijze die de minste regeldrukeffecten heeft. In de bijlage bij deze toelichting is een transponeringstabel gevoegd. Deze tabel heeft met name betrekking op de wijzingen waarop dit wetsvoorstel betrekking heeft. In de toelichting bij de genoemde lagere regelgeving zal een meer gedetailleerde implementatietabel worden opgenomen.

2. Herziening kaderrichtlijn afvalstoffen

2.1 Bestaande situatie kaderrichtlijn afvalstoffen

De Europese kaderrichtlijn afvalstoffen is in 2008 vastgesteld en vervolgens grotendeels geïmplementeerd in de Wet milieubeheer of regelgeving die daarop gebaseerd is.¹ De kaderrichtlijn afvalstoffen vormt het Europeesrechtelijke geharmoniseerde afvalstoffenkader, waarin regels worden gesteld gericht op de preventie of de beperking van de negatieve gevolgen van de productie van afvalstoffen, het beheer van afvalstoffen en het gebruik van hulpbronnen. De kaderrichtlijn afvalstoffen is gericht op de bescherming van het milieu en de menselijke gezondheid.

De kaderrichtlijn afvalstoffen is meermaals herzien, waarvan de (inhoudelijk) belangrijkste herziening is vastgesteld in 2018.² In de herziening uit 2018 is de kaderrichtlijn afvalstoffen uitgebreid met minimumvereisten voor UPV en uitgebreidere verplichtingen voor lidstaten inzake afvalpreventie. De nieuwe minimumvereisten voor UPV zijn geïmplementeerd in de Wet milieubeheer en het Besluit regeling voor uitgebreide producentenverantwoordelijkheid. De nieuwe verplichtingen voor lidstaten over afvalpreventie zijn destijds geïmplementeerd middels bestaand recht en door het benutten van de bestaande afvalpreventieprogramma's.³ In Nederland is dit

¹ Stb. 2011, 103.

² Herziening kaderrichtlijn afvalstoffen 2018/851

³ Meer informatie over de implementatie te vinden in de Memorie van Toelichting, inclusief transponeringstabel, bij de Implementatiewet wijziging EU-kaderrichtlijn afvalstoffen (Kamerstukken II, 2018/19, 35 267, nr. 3).

uitgewerkt in het Circulair Materialenplan (hierna: CMP). Het CMP is een instrument dat de transitie naar een circulaire economie ondersteunt via kennis en kaders voor overheden en bedrijven voor het gebruik van grondstoffen, het omgaan met afval en het verlenen van vergunningen. Het CMP bevat de algemene uitgangspunten van het nationale beleid en ook specifieke sectorplannen voor materialen, waarin bijvoorbeeld de minimumstandaard voor verwerking van een stroom wordt uitgewerkt.

2.1.1 Levensmiddelenafval

De herziening van de kaderrichtlijn afvalstoffen uit 2018, waarin de uitbreiding van de verplichtingen ten aanzien van afvalpreventie is opgenomen, bevat specifiek bepalingen over levensmiddelenafval. Met deze eerdere herziening werden lidstaten verplicht maatregelen te nemen ter vermindering van de productie van levensmiddelenafval in de primaire productie, de verwerking en de industrie, in de detailhandel en de overige distributie van levensmiddelen, in restaurants, catering en huishoudens. Daarbij staat met name Duurzaam Ontwikkelingsdoel (ook wel bekend als *Sustainable Development Goal of SDG*) 12.3 centraal, dat tot doel heeft om uiterlijk in 2030 de voedselverspilling per hoofd van de bevolking in de detailhandel en bij consumenten te halveren, en voedselverliezen in de productie- en bevoorradingsketens, waaronder verliezen na de oogst, te verminderen.⁴

In Nederland wordt sinds 2018 uitvoering gegeven aan de verplichtingen op het gebied van voedselverspilling door afvalpreventiemaatregelen voor levensmiddelenafval op te nemen in het sectorplan Bioafval dat onderdeel is van het CMP. De nadruk ligt op afvalpreventie en het voorkomen van voedselverspilling in de gehele voedselketen. Nederland geeft uitvoering aan de richtlijnverplichting via de nationale aanpak voedselverspilling, monitoring en rapportage conform de Europese meetmethodologie, consumentenvoorlichting via het Voedingscentrum en samenwerking met Europese partners via het EU Platform on Food Losses and Food Waste.

Verder, in de herziening van kaderrichtlijn afvalstoffen uit 2018 is een opdracht voor de Europese Commissie opgenomen om onderzoek te doen naar de mogelijkheid voor een voor de hele Unie geldende doelstelling voor de vermindering van levensmiddelenafval kan worden vastgesteld die tegen 2030 moet worden behaald.⁵ In de herziene Europese Kaderrichtlijn Afvalstoffen van 2025 zijn de doelstellingen voor voedselverspilling formeel vastgelegd. Daarbij is afgesproken om de voortgang en doelstellingen in 2027 te evalueren, mede met het oog op het bepalen van de koers voor de periode na 2030.

2.1.2 UPV textiel

In Nederland is in 2023 in overeenstemming met minimumvereisten voor UPV uit de kaderrichtlijn afvalstoffen een nationale UPV voor textiel ingevoerd. De UPV textiel regelt de financiële en organisatorische verantwoordelijkheid voor het afvalbeheer voor producenten van kleding en huishoudtextiel. De nationale UPV textiel is op 1 juli 2023 in werking getreden, waarbij de doelstellingen voor de verwerking van het textielafval per 2025 zijn ingegaan. De nationale UPV textiel is, op basis van de Wet milieubeheer, geregeld in het Besluit UPV textiel.

2.2 Inhoud herziening kaderrichtlijn afvalstoffen

Met het vaststellen van de wijzigingsrichtlijn is de kaderrichtlijn afvalstoffen in 2025 opnieuw herzien. Deze herziening betreft een gerichte herziening voor specifieke productgroepen: levensmiddelenafval en textiel. Voor deze specifieke productgroepen worden regels gesteld ten aanzien van afvalpreventie en UPV. Hieronder worden de aanpassingen uit de wijzigingsrichtlijn per productgroep uitgewerkt.

2.2.1 Levensmiddelenafval

De voornaamste doelen van de wijzigingsrichtlijn zijn het structureel terugdringen van levensmiddelenafval, door het stimuleren van preventie, herverdeling voor menselijke consumptie en het verbeteren van de monitoring en rapportage van levensmiddelenafval. De in de herziening voorgestelde verplichtingen voor levensmiddelenafval borduren voort op de bestaande

⁴ artikel 9, eerste lid, onderdeel g, kaderrichtlijn afvalstoffen.

⁵ artikel 9, zesde lid, kaderrichtlijn afvalstoffen.

verplichtingen. Lidstaten worden verplicht passende maatregelen te treffen in alle schakels van de voedselketen (artikel 9bis). Deze maatregelen dienen onder meer gericht te zijn op gedragsverandering, het verbeteren van de werking van de voedselketen, het stimuleren van voedseldonatie en herverdeling voor menselijke consumptie, en het bevorderen van innovatieve en technologische oplossingen die levensmiddelenafval voorkomen.

Daarnaast bevat het nieuwe artikel 9bis van de wijzigingsrichtlijn de verplichting tot het vaststellen van juridisch bindende doelstellingen voor het verminderen van levensmiddelenafval binnen de Europese Unie. De wijzigingsrichtlijn stelt reductiedoelstellingen vast die uiterlijk op 31 december 2030 moeten zijn gerealiseerd. Lidstaten dienen ter uitvoering daarvan de hoeveelheid levensmiddelenafval in de fase van verwerking en productie met 10% en de hoeveelheid levensmiddelenafval per hoofd van de bevolking in de detailhandel, horeca en huishoudens gezamenlijk met 30% te verminderen, ten opzichte van het gemiddelde niveau in de referentieperiode 2018. Ter ondersteuning hiervan verplicht de wijzigingsrichtlijn lidstaten om levensmiddelenafval te meten en te monitoren op basis van een geharmoniseerde Europese meetmethodiek en hierover te rapporteren aan de Europese Commissie.

Tot slot wordt met de herziening van de kaderrichtlijn afvalstoffen in artikel 29bis een verplichting geïntroduceerd voor de lidstaten om de programma's voor de preventie van levensmiddelenafval te evalueren. De afvalpreventiemaatregelen op basis van artikel 9bis moeten worden meegenomen in deze evaluatie. De lidstaten moeten ook een bevoegde autoriteit aanwijzen die verantwoordelijk is voor de coördinatie van de in 9bis bedoelde afvalpreventie maatregelen.

Ten aanzien van levensmiddelenafval heeft Nederland tijdens de onderhandelingen van de herziening van de kaderrichtlijn afvalstoffen positief gereageerd op het voornemen om juridisch bindende doelstellingen te formuleren voor het verminderen van voedselverspilling. Het kabinet was echter kritisch op de hoogte van de ambities en heeft gepleit voor hogere reductiedoelstellingen. Daarnaast heeft het kabinet zich uitgesproken voor doelstellingen voor de primaire sector en daarom gepleit voor een verplichte verminderingsoelstelling voor de volledige voedselketen. Beide voorstellen hebben uiteindelijk niet geleid tot een aanpassing aan de hoogte en reikwijdte van de doelstellingen in de herziening van de kaderrichtlijn afvalstoffen.

De wijzigingen in dit wetsvoorstel in relatie tot levensmiddelenafval worden nader toegelicht in paragraaf 3.1.

2.2.2 Uitgebreide producentenverantwoordelijkheid textiel

Met de herziening van de kaderrichtlijn afvalstoffen worden de lidstaten in de nieuwe artikelen 22bis tot en met 22quinqües verplicht een UPV voor producenten van textiel-, textielgerelateerde of schoeiselsproducten (hierna ook korter: textiel) te organiseren. De voornaamste doelen van de richtlijnbevestigingen over UPV textiel zijn het creëren van een economie voor inzameling, sortering, voorbereiding voor hergebruik en recycling van textiel, het stimuleren van circulair ontwerp en het verminderen van textielafval. Een regeling voor UPV vormt een uitwerking van het beginsel van de vervuiler betaalt. Producenten worden financieel en organisatorisch verantwoordelijk voor het afvalbeheer van de producten die zij op de markt aanbieden op het grondgebied van een lidstaat. Daarvoor dragen producenten de kosten en de organisatorische verantwoordelijkheid voor inzameling en verwerking van textielproductafval, alsook van de verslaglegging, voorlichting aan eindgebruikers en onderzoek en ontwikkeling naar ecologisch ontwerp.

De wijzigingsrichtlijn regelt ten aanzien van verschillende onderwerpen hoe de UPV textiel in de lidstaten geregeld moet worden. Ten eerste, artikel 22ter regelt dat elke lidstaat een producentenregister moet opzetten en beheren, waarin producenten zich moeten registreren alvorens zij producten in de lidstaat in de handel mogen brengen. Dit register moet openbaar toegankelijk zijn. Om in het producentenregister te komen moet de in de wijzigingsrichtlijn voorgeschreven registratieprocedure worden gevolgd. Vervolgens neemt een bevoegde autoriteit een besluit om de registratie toe te kennen, waarna de producent met registratienummer in het producentenregister komt.

Ten tweede, artikel 22quater schrijft voor dat de producenten de verplichtingen van de UPV collectief moeten laten nakomen door een producentenorganisatie. Een producentenorganisatie moet worden goedgekeurd voordat zij verplichtingen namens producenten mag nakomen. Via de

goedkeuringsprocedure moet worden aangetoond dat de producentenorganisatie de UPV-verplichtingen daadwerkelijk kan nakomen. Ook de goedkeuring van een producentenorganisatie is een besluit van de bevoegde autoriteit.

Ten derde, de artikelen uit de wijzigingsrichtlijn regelen ook rechten en verplichtingen van andere actoren dan producenten en producentenorganisaties. Er worden onder andere regels gesteld voor entiteiten van de sociale economie, onlineplatforms en fulfilmentdienstverleners. Artikel 22quater regelt bijvoorbeeld dat het entiteiten van de sociale economie, zoals kringloopwinkels, wordt toegestaan om hun eigen inzamelingssysteem te handhaven. Daarnaast krijgen onlineplatforms en fulfilmentdienstverleners⁶ bij het aanbieden van hun diensten een controlerende taak bij de controle op de naleving van de UPV-verplichtingen. Voor wat betreft de verplichtingen van onlineplatforms wordt aangesloten bij de Europese digitale dienstenverordening.⁷ Aanbieders van onlineplatforms moeten bij de producent informatie opvragen over de registratie in het producentenregister en zelfcertificering waaruit blijkt dat de producent voldoet aan de verplichtingen van de kaderrichtlijn afvalstoffen. Voor fulfilmentdienstverleners geldt dat producenten vergelijkbare informatie moeten aanleveren zoals geregeld voor onlineplatforms wanneer ze een overeenkomst met hen afsluiten.

Ten vierde, artikel 22quinquies voorziet in een regeling voor "voor hergebruik geschikt bevonden textiel". De hoeveelheid hergebruikt textiel die naar bestemmingen buiten de Europese Unie worden uitgevoerd, neemt gestaag toe. Omdat het voor hergebruik geschikt bevonden textiel niet onder de Europese regelgeving voor overbrenging van afvalstoffen⁸ valt, voorziet de wijzigingsrichtlijn in verplichtingen voor overbrengingen van voor hergebruik geschikt bevonden textiel. Het doel hiervan is om illegale overbrenging van afval dat onjuist wordt bestempeld al 'geschikt voor hergebruik' tegen te gaan. Concreet betekent dit dat er een nieuwe informatieverplichting komt voor grensoverschrijdend transport van textiel dat geschikt is voor hergebruik. Textiel dat direct bij het inzamelen door een professionele beoordeling geschikt wordt geacht voor hergebruik, wordt niet als afval beschouwd.

Tot slot, voor verschillende onderdelen die bij bevoegde autoriteiten worden belegd voorziet de wijzigingsrichtlijn in een mogelijkheid voor doorberekening van kosten. Artikel 22 quinquies, tiende lid, schrijft voor dat lidstaten er voor moeten zorgen dat de bevoegde autoriteit de kosten voor inspecties bij overbrengingen van gebruikt textiel dat ervan verdacht wordt afval te zijn in rekening kan brengen bij de producenten, derden die namens hen optreden of bij andere personen die de overbrenging regelen. Daarnaast moeten producenten op grond van artikel 22bis, achtste lid, onderdeel b, van de kaderrichtlijn afvalstoffen de kosten dragen voor een samenstellingsonderzoek dat vijfjaarlijks door de lidstaat wordt uitgevoerd. Ook mogen aan de producenten kosten worden doorberekend voor het behandelen van de aanvragen voor registratie en goedkeuring op grond van artikel 22ter, zesde lid, onderdeel d. De wijzigingsrichtlijn verplicht hiermee om mogelijkheden te creëren voor de bevoegde autoriteiten om door hen gemaakte kosten te kunnen verhalen.

Tijdens de onderhandelingen over de herziening van de kaderrichtlijn afvalstoffen heeft Nederland de voorstellen ten aanzien van textiel over het algemeen gesteund. Belangrijke punten voor Nederland waren het stellen van minimale wettelijke doelstellingen voor hergebruik en recycling van textiel, strengere regels voor de export van gebruikt textiel en duidelijkere verantwoordelijkheden voor online platforms. Strengere eisen aan de export van gebruikt textiel en een controlerende functie voor online platform zijn uiteindelijk in de herziening van de kaderrichtlijn afvalstoffen opgenomen.

In paragraaf 3.1.2 en de artikelsgewijze toelichting zal verder worden ingegaan op hoe de in deze paragraaf beschreven onderwerpen van de wijzigingsrichtlijn zijn verwerkt in het wetsvoorstel.

⁶ Een fulfilmentdienstverlener is een partij in de productketen die zorgt voor opslag, verpakking, adressering en verzending van producten zonder eigenaar te zijn van de betrokken producten.

⁷ Verordening (EU) 2022/2065 van het Europees Parlement en de Raad van 19 oktober 2022 betreffende een eengemaakte markt voor digitale diensten en tot wijziging van Richtlijn 2000/31/EG (digitale dienstenverordening)

⁸ Verordening (EG) nr. 1013/2006 van het Europees Parlement en de Raad van 14 juni 2006 betreffende de overbrenging van afvalstoffen.

3. Hoofdpijnen van het wetsvoorstel

3.1 Wijziging Wet milieubeheer

3.1.1 Bevoegdheid stellen van ministeriële regels over levensmiddelenafval

Huidige wettelijke grondslagen Wet milieubeheer

Voor de implementatie van de richtlijnbeoordelingen over levensmiddelenafval kan grotendeels gebruik worden gemaakt van de bestaande mogelijkheden die de Wet milieubeheer biedt voor het stellen van regels over afvalpreventie. Zoals toegelicht in paragraaf 2.2.1 regelt het nieuw ingevoegde artikel 9bis van de herziening van de kaderrichtlijn afvalstoffen reductiedoelstellingen voor levensmiddelenafval, de verplichting voor lidstaten om te (kunnen) voorzien in passende en de maatregelen om deze doelstellingen te bereiken en de verplichting tot aanwijzing van een bevoegde autoriteit die verantwoordelijk is voor de coördinatie van deze preventiemaatregelen.

De Wet milieubeheer voorziet voor de meeste onderdelen uit de wijzigingsrichtlijn al in voldoende basis om de richtlijnbeoordeling op lager niveau te implementeren. Het huidige artikel 9.5.2 van de Wet milieubeheer biedt voldoende wettelijke grondslag om op lager niveau te kunnen voorzien in de maatregelen ter preventie van levensmiddelenafval. De in de wijzigingsrichtlijn opgenomen reductiedoelstellingen voor levensmiddelenafval lijken in Nederland met bestaande maatregelen al te worden behaald. Het is nog niet duidelijk of richting 2030 nog aanvullende wet- en regelgeving nodig zal zijn om de reductiedoelstellingen te behalen. Door middel van het maken van een levensmiddelenpreventieplan, dat onderdeel zal zijn van het CMP, worden de benodigde maatregelen in kaart gebracht. Mocht uit de beleidsontwikkeling blijken dat aanvullende (verplichtende) maatregelen nodig zijn, dan biedt het huidige artikel 9.5.2 van de Wet milieubeheer voldoende basis om deze maatregelen te nemen op het niveau van algemene maatregel van bestuur (hierna: amvb).

Om in de implementatie van de andere onderdelen uit artikel 9bis te voorzien zal een ministeriële regeling worden opgesteld. Hierin worden de nationale reductiedoelstellingen geïmplementeerd, waarvoor de Wet milieubeheer reeds in een grondslag voorziet om dit bij ministeriële regeling te doen in artikel 10.4. derde lid. Ook wordt in deze regeling een bevoegde autoriteit aangewezen op basis van het huidige artikel 9.5.2 in combinatie met artikel 21.6, vierde lid, van de Wet milieubeheer.

Benodigde aanpassing wettelijke grondslagen in verband met implementatie

Hoewel de huidige wettelijke grondslagen uit artikelen 9.5.2 en 10.4 Wet milieubeheer voldoende basis bieden om op de inhoud van de richtlijnbeoordelingen te kunnen implementeren op lager niveau, zijn deze wel te beperkend geformuleerd ten aanzien van welke minister de regels kan stellen. In deze artikelen is de bevoegdheid voor het stellen van regels op het niveau van ministeriële regeling specifiek toegekend aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat.⁹ Met dit wetsvoorstel wordt voorgesteld de formulering van deze artikelen aan te passen naar een algemene formulering van de delegatiebepalingen, waar de minister die het aangaat gebruik van kan maken. Deze wijziging is in het licht van de herziening van de kaderrichtlijn afvalstoffen noodzakelijk, zodat de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur in de gelegenheid is om de regels te kunnen stellen ter implementatie van de richtlijnbeoordelingen over levensmiddelenafval.

3.1.2 Uitbreiding wettelijke grondslag UPV textiel

Zoals toegelicht in paragraaf 2.1.2 voorziet de Nederlandse wetgeving al in een regeling voor UPV voor textiel in het Besluit UPV textiel. De wijzigingsrichtlijn regelt een aantal onderdelen van de UPV uitgebreider dan nu het geval is in de nationale regeling. Door de nieuwe onderdelen en procedures is uitbreiding van de bestaande wettelijke grondslag voor UPV noodzakelijk. Daarom wordt met dit wetsvoorstel een wijziging van artikel 9.5.2 van de Wet milieubeheer voorgesteld.

⁹In deze artikelen wordt de bevoegdheid toegekend aan Onze Minister wat in artikel 1.1 van de Wet milieubeheer wordt gedefinieerd als de Minister van Infrastructuur en Waterstaat. Na de interdepartementale herschikking, waarbij de beleidsverantwoordelijkheid is verschoven, moet hierin de beleidsverantwoordelijke Minister van Klimaat en Groene Groei worden gelezen (Stcrt., 2026, 8180).

Concreet wordt voorgesteld om in de grondslag voor een aantal onderdelen een expliciete basis te creëren, zodat deze op lager niveau verder kunnen worden uitgewerkt.

De onderwerpen waarvoor de voorgestelde aanpassing een wettelijke grondslag creëert, zijn het verplichten tot collectieve uitvoering, het opzetten en uitvoeren van een producentenregister, het regelen van bevoegdheden ten aanzien van goedkeuring en registratie, het regelen van rechten en verplichtingen voor andere ketenactoren dan de producent die de UPV draagt en het ten laste leggen van kosten van de uitvoering en inspectie, onderzoek naar gemengd stedelijk afval en de behandeling van registratie- en goedkeuringsaanvragen. In de artikelsgewijze toelichting wordt per onderdeel de aanpassing van de wettelijke grondslag toegelicht.

3.2 Wijziging Uitvoeringswet digitaledienstenverordening

De wijzigingsrichtlijn regelt in het nieuwe artikel 22bis, dertiende lid, een nieuwe verplichting voor onlineplatforms binnen de regeling voor UPV voor textiel. Onlineplatforms krijgen een controlerende taak ten aanzien van de producenten die van hun diensten gebruik willen maken. Voordat producenten van de diensten van het onlineplatform gebruik mogen maken, moet het onlineplatform informatie verkrijgen over de registratie in het producentenregister en een zelfcertificering. Deze verplichting sluit aan bij de controlerende taak die onlineplatforms reeds in bredere zin uitoefenen op grond van de digitaledienstenverordening.

Met dit wetsvoorstel wordt ter implementatie van het nieuwe artikel 22bis, dertiende lid, van de wijzigingsrichtlijn de Autoriteit Consument en Markt (hierna ook: 'ACM') aangewezen als toezichthouder voor onlineplatforms die consumenten de mogelijkheid bieden overeenkomsten op afstand te sluiten met onder meer producenten van textiel. De ACM wordt aangewezen omdat artikel 22bis, dertiende lid, in feite nader invulling geeft aan de verplichtingen die op grond van artikel 30 van de digitaledienstenverordening reeds op zulke onlineplatforms rusten. Op grond van artikel 2.2 van de Uitvoeringswet digitaledienstenverordening is de ACM toezichthouder voor dat artikel. Het ligt daarom voor de hand dat de ACM de eisen van artikel 22bis, dertiende lid, van de wijzigingsrichtlijn betreft bij haar toezicht op artikel 30 van de digitaledienstenverordening. De ACM kan die eisen immers relatief eenvoudig meenemen wanneer zij toezicht verricht op de naleving van artikel 30 van de digitaledienstenverordening. Dat is efficiënter dan de taak te beleggen bij een andere toezichthouder. Door de ACM aan te wijzen blijft het bovendien voor onlineplatforms die zowel onder de digitaledienstenverordening als onder de wijzigingsrichtlijn vallen duidelijk wie de toezichthouder is voor de eisen die zijn gesteld in artikel 30 van de digitaledienstenverordening, maar nadere invulling krijgen via artikel 22bis, dertiende lid, de wijzigingsrichtlijn.

4. Toezicht en handhaving

4.1 Wijziging Wet milieubeheer

Op grond van hoofdstuk 18 van de Wet milieubeheer, titel 5.2 van de Algemene wet bestuursrecht en het Besluit aanwijzing toezichthouders fysieke leefomgeving is de Minister van Infrastructuur en Waterstaat, in de praktijk Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT), belast met het toezicht en de bestuursrechtelijke handhaving van de regels die worden gesteld op basis van artikel 9.5.2 van de Wet milieubeheer.¹⁰ Dit artikel vormt de wettelijke basis voor de verdere implementatie van de UPV textiel en afvalpreventie over levensmiddelenafval op lager niveau. Gezien de aard van dit wetsvoorstel, veranderen de voorgestelde wijzigingen van de implementatie op wetsniveau niets aan de taken die de ILT op dit moment heeft.

4.2 Wijziging Uitvoeringswet digitale dienstenverordening

De ACM is op grond van de Uitvoeringswet digitale dienstenverordening belast met het toezicht op de digitaledienstenverordening. In dit wetsvoorstel wordt een nadere uitwerking voorgesteld van een verplichting uit de digitaledienstenverordening en wordt de ACM hiervoor als toezichthouder aangewezen. De Uitvoeringswet digitale dienstenverordening voorziet tevens in de

¹⁰ Uit de Wet milieubeheer volgt dat de Minister van Infrastructuur en Waterstaat belast is met het toezicht en de handhaving. Na de departementale herschikking met ingang van 24 februari 2026 valt dit onder de verantwoordelijkheid van de Minister van Klimaat en Groene Groei (Stcrt., 2026, 8180).

handhavingsbevoegdheden die de ACM heeft bij de uitoefening van hun taak. Zo beschikt de ACM over de bevoegdheden tot het opleggen last onder dwangsom en bestuurlijke boete.¹¹

Zoals reeds in paragraaf 3.2 is toegelicht omvat deze taak een (beperkte) uitbreiding van de bestaande taken die de ACM heeft in het kader van de digitale dienstenverordening. Met dit wetsvoorstel krijgt de ACM de bevoegdheid om toe te zien of de onlineplatforms bij de naleving van artikel 30 van de digitale dienstenverordening voldoen aan de verplichtingen in relatie tot de regeling voor UPV textiel. De toezichthoudende taak van de ACM is gericht op de naleving van de verplichting van de onlineplatforms, niet op de producenten die gebruik maken van het platform. Daarnaast beperkt de taak die belegd wordt bij de ACM zich tot toezicht op de online platforms waarop producenten in Nederland textiel in de handel brengen en waarvoor dus het registratienummer van het producentenregister uit Nederland moet zijn opgevraagd.

Op basis van het Samenwerkingsprotocol Digitale dienstenverordening is het uitwisselen van gegevens tussen ILT en ACM mogelijk voor zover dit relevant is voor het uitoefenen van de wettelijke taak met betrekking tot de uitvoering van de digitale dienstenverordening.¹² Met dit wetsvoorstel wordt de implementatie van de wijzigingsrichtlijn ook onderdeel van wettelijke taak, waarmee het Samenwerkingsprotocol van toepassing zal zijn. Hierdoor kunnen de ACM en de ILT signalen uitwisselen die zij opvangen bij hun toezicht op de verplichtingen voor online platforms en de registratieverplichting van producenten in het producentenregister.

5. Gevolgen en financiële gevolgen

Dit wetsvoorstel heeft voor zover het de wijziging van de Wet milieubeheer betreft geen directe (financiële) gevolgen, doordat dit wetsvoorstel niet voorziet in de materiële omzetting van de verplichtingen uit de wijzigingsrichtlijn, maar slechts voorziet in het creëren van voldoende wettelijke grondslag voor de implementatie. Bij de materiële omzetting van de wijzigingsrichtlijn in de lagere regelgeving zal worden ingegaan op de gevolgen, waaronder de financiële gevolgen en regeldrukgevolgen.

De wijziging van de Uitvoeringswet digitale dienstenverordening heeft wel financiële gevolgen. Met de voorgestelde wijziging wordt de toezichtstaak van de ACM uitgebreid met toezicht op de naleving van de verplichting uit artikel 22bis, dertiende lid, van de wijzigingsrichtlijn. De ACM heeft in de uitvoerings- en handhaafbaarheidstoets geconcludeerd dat de toezichtstaken als gevolg van deze wijzigingsrichtlijn grotendeels aansluiten bij het toezicht op artikel 30 van de digitale dienstenverordening. Op dit moment verwacht zij geen aanvullende financiële of andere middelen nodig te hebben om deze taak te kunnen uitvoeren.

6. Voorbereiding wetgeving, advies en consultatie

Voorbereiding wetgeving

Bij de voorbereiding van dit wetsvoorstel zijn verschillende departementen betrokken geweest. De Minister van Klimaat en Groene Groei is primair verantwoordelijk voor het wetsvoorstel handelende in overeenstemming met de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur. Voor het beleggen van nieuwe taken bij (het zelfstandige bestuursorgaan) de Autoriteit Consument en Markt in verband met digitale dienstenverordening, heeft afstemming plaatsgevonden met de ministeries van Economische Zaken en Klimaat en Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Advies en consultatie

Met dit wetsvoorstel wordt een wettelijke grondslag gecreëerd voor implementatie van EU-regelgeving in lagere regelgeving en wordt voorzien in toezicht op de naleving van verplichtingen die voortvloeien uit EU-regelgeving. De voorgestelde wetswijziging betreft zuivere en lastenluwe implementatie van Europese regelgeving.

¹¹ Artikelen 2.3 en 2.4, Uitvoeringswet digitale dienstenverordening.

¹² Stcrt, 2025, nr. 13734.

Er is afgezien van internetconsultatie. In lijn met het kabinetsstandpunt kan hiervan worden afgezien, omdat gezien de zuivere implementatie in dit wetsvoorstel een consultatie in niet in betekenende mate zal kunnen leiden tot aanpassing van dit wetsvoorstel.¹³

Daarnaast wordt op grond van artikel 1:7 Algemene wet bestuursrecht en aanwijzing 9.16, tweede lid, van de Aanwijzingen voor de regelgeving afgezien van advies van het Adviescollege toetsing regeldruk, doordat dit wetsvoorstel uitsluitend strekt tot implementatie van een bindende EU-rechtshandeling. In de memorie van toelichting bij de Instellingswet Adviescollege toetsing en regeldruk staat dat wettelijke uitzondering uit de Algemene wet bestuursrecht slechts bedoeld is voor gevallen van zuivere implementatie zonder nationale beleidsruimte.¹⁴ De noodzakelijke juridisch technische wijzigingen uit dit wetsvoorstel strekken enkel tot implementatie van de wijzigingsrichtlijn en bevatten geen afwegingsruimte. Het wetsvoorstel heeft tevens geen directe regeldrukeffecten voor burgers en bedrijven.

Toetsing uitvoerbaarheid en handhaafbaarheid

Voor wat betreft de uitvoerbaarheid- en handhaafbaarheidstoets door de toezichthouders is per onderdeel een afweging gemaakt. Aangezien dit wetsvoorstel op zichzelf voor de ILT geen nieuwe taken met zich meebrengt is besloten om af te zien van formele toetsing. De verdere implementatie van de wijzigingsrichtlijn op lager niveau heeft wel gevolgen voor de ILT en dus is in overleg besloten de HUF-toets bij het amvb-traject uit te voeren.

Aan de ACM is, in verband met de uitbreiding van hun taken, wel gevraagd een uitvoeringstoets over dit wetsvoorstel uit te brengen. In haar uiteindelijke beoordeling acht de ACM het wijzigingsvoorstel uitvoerbaar en handhaafbaar, mits is voldaan aan twee voorwaarden. Er moet een goedwerkend producentenregister zijn en de gegevensuitwisselingsgrondslag voor de ILT moet geregeld zijn. Rijkswaterstaat werkt op dit moment aan het opzetten van een producentenregister. Het uitgangspunt is dat het register gereed is voor de geplande inwerkingtreding van de implementatieregelgeving. De juridische basis van het register zal worden geregeld in het Besluit UPV textiel. In de nota van toelichting bij het implementatie in Besluit UPV textiel volgt een uitgebreidere beschrijving van het producentenregister en de uitvoering hiervan. Zoals toegelicht in paragraaf 4.2 is op basis van het Samenwerkingsprotocol Digitaledienstenverordening de benodigde gegevensuitwisseling tussen de ILT en de ACM mogelijk voor het handhaven op de verplichtingen voor online platforms en de registratieverplichting van producenten. Hiermee wordt invulling gegeven aan de voorwaarden die de ACM stelt in haar toetsing.

7. Overgangsrecht en inwerkingtreding

De implementatie van de herziening van de kaderrichtlijn afvalstoffen in de Nederlandse wetgeving dient op 17 juni 2027 te zijn gerealiseerd. Op grond van artikel 22bis, veertiende lid van de wijzigingsrichtlijn zullen uiterlijk na 10 maanden na de implementatietermijn de UPV-verplichtingen daadwerkelijk in werking moeten treden. Op dat moment moeten zowel de wijzigingen op wetsniveau als de materiële omzetting in de bijbehorende lagere regelgeving in werking treden. De beoogde inwerkingtredingsdatum voor de UPV-verplichtingen is 1 januari 2028 om de verplichtingen bij de start van een nieuw kalenderjaar in te laten gaan.

De inwerkingtreding van dit wetsvoorstel geschiedt bij koninklijk besluit. Hierbij is de implementatiedatum leidend en zal, waar nodig voor het behalen van deze termijn, worden afgeweken van de vaste verandermomenten en minimum invoeringstermijn. Waar de inhoud van de wijzigingen het toelaat, wordt een versneld wetgevingstraject gevolgd om tijdig in de implementatie te kunnen voorzien. Tegelijkertijd wordt met de sector en uitvoerders gesproken over de nieuwe verplichtingen uit de wijzigingsrichtlijn. Bij de gedelegeerde regelgeving zal nader worden ingegaan op de stand van zaken ten aanzien van de implementatietermijn.

In dit wetsvoorstel is geen overgangsrecht nodig. De wijzigingsrichtlijn voorziet hier niet in en gezien de aard van het wetsvoorstel is dit ook niet nodig.

Artikelsgewijs deel

¹³ Kamerstukken II 2010/11, 29 279, nr. 121, Kamerstukken II 2016/17, 29 515, nr. 397 en Kamerstukken II 2016/17, 33 009, nr. 39.

¹⁴ Kamerstukken II 2023/24, 36 450, nr. 3.

Artikel I (wijziging Wet milieubeheer)

Onderdeel a

Met dit onderdeel wordt een wijziging van de begripsomschrijving van regeling voor UPV in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet milieubeheer voorgesteld. De huidige begripsomschrijving werkt beperkend, doordat er enkel van individuele nakoming van de verplichtingen in het kader van UPV wordt uitgegaan. Voor de implementatie van de herziening kaderrichtlijn afvalstoffen wordt collectieve nakoming door een producentenorganisatie verplicht. Bij de voorgestelde begripsomschrijving wordt zo dicht mogelijk aangesloten bij de begripsomschrijving die de kaderrichtlijn afvalstoffen hanteert voor regeling voor UPV in artikel 3, onderdeel 21. De voorgestelde aanpassing brengt de begripsomschrijving daarmee in lijn met de Europeesrechtelijke definitie.

Overigens blijft in de begripsomschrijving de verwijzing naar de "gehele of gedeeltelijke" financiële of financiële en organisatorische verantwoordelijkheid staan, zoals dat ook in de huidige definitiebepaling is opgenomen. Dit onderdeel strekt namelijk tot implementatie van artikel 14 en 15 van de kaderrichtlijn afvalstoffen, waardoor het noodzakelijk is dat dit gehandhaafd wordt.¹⁵

Onderdeel b

Met dit onderdeel wordt een aantal wijzigingen van artikel 9.5.2 van de Wet milieubeheer voorgesteld. Hieronder worden de voorgestelde wijzigingen per artikellid toegelicht.

Wijziging artikel 9.5.2 van de Wet milieubeheer, eerste lid

Er wordt voorgesteld om in het eerste lid de handeling "uit Nederland uitvoeren" toe te voegen. Zoals in paragraaf 3.1.2 reeds is toegelicht, wordt de verbreding van de wettelijke grondslag in artikel 9.5.2, eerste lid, noodzakelijk geacht om de artikelen over overbrengingen van voor hergebruikt geschikt bevonden textiel uit de herziening van de kaderrichtlijn afvalstoffen te implementeren. In de opsomming van handelingen in artikel 9.5.2, eerste lid wordt "in Nederland invoeren" al genoemd. Dit biedt nog niet voldoende wettelijke grondslag voor het stellen van regels over overbrengingen, doordat het bij overbrengingen ook gaat om het uitgaande grensoverschrijdende transport. Om deze reden is het noodzakelijk om "uit Nederland uitvoeren" toe te voegen aan de opsomming van handelingen uit artikel 9.5.2, eerste lid.

Wijziging artikel 9.5.2 van de Wet milieubeheer, nieuw lid 3a

Doordat de bestaande grondslag voor regelingen voor UPV uit artikel 9.5.2 niet voldoet voor de implementatie van de UPV-artikelen uit de herziene richtlijn, wordt voorgesteld een nieuw artikellid 3a in te voegen voor regelingen voor UPV die voortkomen uit EU-rechtshandelingen. Omdat deze wetswijziging ziet op de implementatie van de herziening richtlijn is gekozen om dit artikellid te beperken tot regelingen voor UPV uit EU-rechtshandelingen.

In de onderdelen a tot en met e uit artikellid 3a wordt voor een aantal te implementeren onderwerpen de wettelijke grondslag geëxpliciteerd. Hieronder wordt toegelicht om welke redenen de aanpassing van de wettelijke grondslag noodzakelijk wordt geacht en hoe dit in de nieuwe onderdelen is verwerkt.

Ten eerste, voor twee te regelen onderwerpen is de huidige wettelijke bepaling over UPV te beperkt geformuleerd, doordat artikel 9.5.2, derde lid, aanhef, uitgaat van de (individuele) producent. Om te beginnen regelt de wijzigingsrichtlijn dat de regeling voor UPV verplicht door een producentenorganisatie collectief uitgevoerd moet worden. In het huidige artikel 9.5.2, derde lid, van de Wet milieubeheer wordt ervan uitgegaan dat dit facultatief is. Het huidige artikel 9.5.2, derde lid, van de Wet milieubeheer en de definitiebepaling van een regeling voor UPV in artikel 1.1, eerste lid, van de Wet milieubeheer gaan uit van uitvoering door een individuele producent. De mogelijkheid tot het verplichten van collectieve uitvoering door een producentenorganisatie wordt in onderdeel a van het nieuwe lid geëxpliciteerd en de definitiebepaling uit artikel 1.1 wordt hier tevens op aangepast. Daarnaast wordt in de bestaande wettelijke grondslag in artikel 9.5.2, derde lid, aanhef, van de Wet milieubeheer uitgegaan van regels voor degene die de producten op de

¹⁵ Implementatiewet wijziging EU-kaderrichtlijn afvalstoffen (Stb. 2020, 158).

markt aanbiedt. De wijzigingsrichtlijn vraagt echter om ook regels te stellen voor andere actoren in de keten die daarmee een bijdrage kunnen leveren aan de werking van de uitvoering of de controle op de naleving van de UPV. Het gaat hier onder andere om entiteiten van de sociale economie, fulfilmentdienstverleners en onlineplatforms. Het stellen van regels voor andere betrokken wordt in onderdeel d, van het nieuwe lid 3a, van artikel 9.5.2 geëxpliciteerd.

Ten tweede, bij de implementatie moeten onderdelen uit de wijzigingsrichtlijn omgezet worden in nationale regelgeving waarvoor een expliciete wettelijke grondslag in formele zin gewenst is. De lidstaten moeten op basis van het nieuwe artikel 22ter uit de wijzigingsrichtlijn een producentenregister opzetten, waarin producenten zich moeten registreren. Producenten mogen alleen hun producten in Nederland voor het eerst op de markt aanbieden als zij in het producentenregister geregistreerd zijn. De registratie in het producentenregister vormt hiermee een belangrijke schakel in de controle op de naleving van de regeling voor UPV.

Zowel bij de registratie in het producentenregister alsook bij de goedkeuring van de producentenorganisatie wordt er een bevoegdheid bij een bevoegde autoriteit gelegd om een besluit te nemen in deze procedures. In dit wetsvoorstel wordt de beleidsverantwoordelijke minister aangewezen als bevoegde autoriteit. De bevoegdheid van de minister wordt met de voorgestelde wijziging van artikel 9.5.2, lid 3a, van de Wet milieubeheer expliciet op wetsniveau geregeld (in onderdelen a, b, en c). Omdat het hier gaat om een stelsel waarbij toelaatbaarheid van handelingen afhankelijk is van toestemming van de overheid, is het gewenst om de grondslag hiervoor op wetsniveau te regelen.¹⁶ De omzetting van de materiële regels over de procedures en voorwaarden wordt op amvb-niveau uitgewerkt. Daarbij zal dan ook verder worden ingegaan op de uitvoering en de gevolgen van deze procedures.

Ten derde, met de voorgestelde wijziging wordt in het voorgestelde onderdeel e en f, lid 3a, artikel 9.5.2 de expliciete grondslag gecreëerd om kosten van onderzoek en inspectie te verhalen bij producenten. Het gaat hierbij om de kosten van een samenstellingsonderzoek van het restafval, de kosten voor behandeling van de aanvraag voor registratie en goedkeuring en de kosten voor inspectie bij overbrengingen als er een vermoeden bestaat dat het om afval gaat. In het laatstgenoemde geval gaat het om de kosten voor onderzoek, inspectie, opslag en het doen van passende analyses om aan te tonen dat er afval aanwezig is tussen voor hergebruik geschikt bevonden textiel. De kosten voor deze inspecties worden gemaakt door de ILT en de Douane. Bij de uitwerking van het kostenverhaal (op lager niveau) zal het nationale beleid rondom het verhaal van kosten uit het rapport Maathouden als leidraad dienen.¹⁷ In dit rapport is het uitgangspunt dat handhaving van wet- en regelgeving in beginsel uit algemene middelen moet worden gefinancierd. Gedachte hierachter is dat deze activiteiten over het algemeen plaatsvinden ten behoeve van het algemeen belang. In maathouden zijn echter ook uitzonderingen geformuleerd op dit uitgangspunt, waaronder als Europese regelgeving dit verplicht. De kosten die op grond van onderdelen van de wijzigingsrichtlijn kunnen worden doorberekend, vallen niet onder het heffen van rechten voor ontheffingen of vergunningen. Hierdoor staat het legesverbod uit artikel 15.34a uit de Wet milieubeheer hieraan niet in de weg en behoeft dit geen aanpassing.

Wijziging artikel 9.5.2 van de Wet milieubeheer, zevende lid

In het zevende lid wordt voorgesteld om de delegerende bevoegdheid die belegd is bij Onze Minister aan te passen naar een algemene formulering¹⁸, zodat de beleidsverantwoordelijke minister de nadere regels kan stellen. In verband met de regels die de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur moet kunnen stellen voor de implementatie van de richtlijnbeoordelingen over levensmiddelenafval, is het wenselijk om een algemene formulering op te nemen. Met de algemene formulering van de delegatiebepaling volgt uit de te regelen materie welke bewindspersoon bevoegd is. Hierbij wordt de bevoegdheidsverdeling van de bewindspersonen gevolgd.

De Minister van Klimaat en Groene Groei is – en blijft – de verantwoordelijke bewindspersoon voor het afvalbeleid, inclusief afvalpreventie. De Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en

¹⁶ Zie hiervoor ook Aanwijzing 2.21 van de Aanwijzingen voor de Regelgeving.

¹⁷ «Maat houden» Rapport van de interdepartementale werkgroep Herziening Maat houden, 11-4-2014.

¹⁸ De voorgestelde wijziging is opgesteld in overeenstemming met aanwijzing 2.28 van de Aanwijzingen voor de regelgeving.

Natuur is beleidsmatig verantwoordelijk voor het voedselbeleid en voor het verminderen van voedselverspilling, waaronder preventie van levensmiddelenafval. Met deze nieuwe formulering kan de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur op diens eigen beleidsterrein nadere regels stellen.

Bij het stellen van nadere regels blijft de nauwe samenwerking op gebied van afvalpreventie voor levensmiddelen essentieel. Niet alleen voor de implementatie van de herziening van de kaderrichtlijn afvalstoffen bepalingen over levensmiddelenafval, maar ook voor de verdere ontwikkeling van beleid en uitvoering rondom het voorkomen van levensmiddelenafval. Bij totstandkoming van nieuwe regelgeving zal daarom per traject een passende vorm van medebetrokkenheid worden gezocht.

Onderdeel c

Met dit onderdeel wordt voorgesteld om artikel 10.4 van de Wet milieubeheer te wijzigen op een soortgelijke wijze als de voorgestelde wijziging van artikel 9.5.2, zevende lid. De onderbouwing van deze wijziging volgt uit paragraaf 3.1.1 van het algemeen deel van deze memorie van toelichting.

Onderdeel d

Met dit onderdeel wordt in artikel 18.2b, tweede lid, van de Wet milieubeheer de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur toegevoegd aan de opsomming van ministers die belast zijn met bestuursrechtelijke handhaving van de in dit lid opgesomde titels en EU-verordeningen. Het tweede lid begrenst de bestuursrechtelijke handhavingstaak van de minister tot de bepalingen die betrekkingen hebben op het beleid dat tot zijn verantwoordelijkheid behoort. Gelet op de regelgevende bevoegdheid die de Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur heeft op basis van 9.5.2 Wet milieubeheer ten aanzien van levensmiddelenafval, wordt met deze wijziging tevens voorzien in de bevoegdheden van de minister voor de bestuursrechtelijke handhaving van deze bepalingen.

Artikel II (wijziging Uitvoeringswet digitaledienstenverordening)

Artikel 22bis, dertiende lid, van de wijzigingsrichtlijn geeft een nadere invulling aan artikel 30 van de digitaledienstenverordening wat betreft aanbieders van onlinemarktplaatsen waarop producten worden aangeboden waar de wijzigingsrichtlijn op van toepassing is. De ACM is aangewezen als digitaledienstencoördinator en als bevoegde autoriteit voor het toezicht op het grootste deel van de digitaledienstenverordening op grond van artikelen 2.1 en 2.2, eerste lid, van de Uitvoeringswet digitaledienstenverordening.

Artikel 22bis, dertiende lid, van de wijzigingsrichtlijn bevat voorschriften die gelden "met het oog op de naleving van" artikel 30 van de digitaledienstenverordening. Dit betekent dat bij het toezicht op de naleving van artikel 30 van de digitaledienstenverordening de vereisten van artikel 22bis, dertiende lid, van de wijzigingsrichtlijn betrokken moeten worden.

Omdat het voorschriften voor aanbieders van onlineplatforms betreft, is het passender om deze op te nemen in de Uitvoeringswet digitaledienstenverordening en niet in de Wet milieubeheer. Aangezien het een richtlijn betreft, die moet worden geïmplementeerd, wordt voorgesteld om een nieuw artikel 2.10 in te voegen in de Uitvoeringswet digitaledienstenverordening. In dat artikel worden de voorschriften van artikel 22bis, dertiende lid, van de wijzigingsrichtlijn omgezet in nationale wetgeving.

In artikel 2.2, derde lid (nieuw), wordt voorgesteld om de ACM aan te wijzen als toezichthouder op artikel 2.10 van de Uitvoeringswet digitaledienstenverordening. Hiermee wordt geborgd dat de ACM de naleving van deze bepaling volledig kan betrekken bij haar toezicht op de naleving van artikel 30 van de digitaledienstenverordening.

Omdat de bepaling uit de wijzigingsrichtlijn in feite een nadere invulling is van de verplichtingen uit artikel 30 van de digitaledienstenverordening, wordt voorgesteld om de bepalingen van de Uitvoeringswet digitaledienstenverordening inzake de bevoegdheden en instrumenten voor het toezicht, de handhaving en de sanctionering ook van toepassing te laten zijn op het toezicht en de handhaving door de ACM ten aanzien van artikel 2.10 van de Uitvoeringswet

digitaledienstenverordening. In lijn hiermee wordt artikel 2.2 aangepast door een nieuw vierde lid in te voegen. Dit betekent ook dat voor de hoogte van de bestuurlijke boete en de last onder dwangsom wordt aangesloten bij de regels die de digitaledienstenverordening daarvoor bevat. Hiervoor wordt voorgesteld om artikelen 2.3, eerste lid, en 2.4, eerste lid, te wijzigen. Hiermee wordt ten aanzien van artikel 22bis, dertiende lid, van de wijzigingsrichtlijn invulling gegeven aan de verplichting in artikel 36 van die richtlijn om voorschriften vast te stellen over de sancties die van toepassing zijn op overtreding van de bepalingen van die richtlijn en de eis dat deze sancties doeltreffend, evenredig en afschrikkend zijn.

Artikel III

Dit artikel regelt de inwerkingtreding van dit wetsvoorstel, zoals reeds is toegelicht in paragraaf 7 van het algemeen deel van deze memorie van toelichting.

DE MINISTER VAN KLIMAAT EN GROENE GROEI,

Bijlage bij de Memorie van toelichting

Transponeringstabel richtlijn (EU) 2025/1892 van het Europees Parlement en de Raad van 10 september 2025 tot wijziging van Richtlijn 2008/98/EG betreffende afvalstoffen

Bepaling herziening kaderrichtlijn afvalstoffen	Behoeft betreffende bepaling uitvoering in regelgeving (+toelichting)	Omschrijving beleidsruimte	Toelichting op de keuze(n) bij de invulling van de beleidsruimte
Artikel 1, onderdeel 1	Bestaand recht in artikel 10.1a Wet milieubeheer	Geen	Deze wijziging is al in de Implementatiewet EG-kaderrichtlijn afvalstoffen meegenomen. Doordat deze categorie in Richtlijn 2009/31/EG wordt uitgezonderd van de verplichtingen van de kaderrichtlijn afvalstoffen. ¹⁹
Artikel 1, onderdeel 2	Implementatie door bestaand recht; artikel 9.5.2 Wm	Geen	Bestaande grondslag biedt wettelijke basis om te voorzien in implementatie in Besluit UPV textiel
Artikel 1, onderdeel 3	Behoeft geen implementatie; richt zich niet tot de lidstaat	Geen	Betreft schrappen van een tot de EC gerichte richtlijnbevestigingen.
Artikel 1, onderdeel 4 (artikel 9bis, eerste lid)	Artikel I, onderdeel B, onder punt 3, van het wetsvoorstel <i>(aanpassing artikel 9.5.2, zevende lid Wm)</i>	Geen	
Artikel 1, onderdeel 4 (artikel 9bis, tweede en negende lid)	Behoeft geen implementatie; wordt uitvoering aan gegeven door feitelijk handelen	Geen	
Artikel 1, onderdeel 4 (artikel 9bis, derde, vijfde, zesde en zevende, achtste lid)	Behoeft geen implementatie; richt zich tot de Europese Commissie	n.v.t.	
Artikel 1, onderdeel 4 (artikel 9bis, vierde lid)	Artikel I, onderdeel C, van het wetsvoorstel. <i>(aanpassing artikel 10.4, derde lid, Wm)</i>	Geen	
Artikel 1, onderdeel 5	Implementatie door bestaand recht; artikel 9.5.2 Wm	Geen	
Artikel 1, onderdeel 6	Behoeft geen implementatie; richt zich tot de Europese Commissie	n.v.t.	
Artikel 1, onderdeel 7 (22bis, eerste, derde, vierde, zesde, achtste, onderdelen a, c, d en e, tiende, elfde, twaalfde, veertiende lid)	Implementatie door bestaand recht; artikel 9.5.2 Wm	Geen	Bestaande grondslag biedt wettelijke basis om te voorzien in implementatie in Besluit UPV textiel
Artikel 1, onderdeel 7 (22bis, achtste lid, onderdeel b)	Artikel II, onderdeel B van het wetsvoorstel <i>(Artikel 9.5.2, lid 3a, onderdeel e, Wm)</i>	Geen	Aanpassing aan grondslag biedt wettelijke basis om te voorzien in implementatie in Besluit UPV textiel.
Artikel 1, onderdeel 7 (22bis, tweede en negende lid)	Behoeft geen implementatie; beleidskeuze voor de lidstaat	Wel	Nationale beleidsruimte om ook een regeling voor UPV in te stellen voor matrassen (tweede lid) en om kosten voor aandeel textiel in het restafval bij producenten neer te leggen (negende lid). Op basis van het kabinetsbeleid van zuivere en lastenluwe implementatie wordt van deze mogelijkheid afgezien.
Artikel 1, onderdeel 7 (22bis, vijfde lid)	Behoeft geen implementatie, richt zich tot de Commissie	Geen	
Artikel 1, onderdeel 7 (22bis, zevende lid)	Behoeft geen implementatie, wordt uitvoering aan gegeven door feitelijk	Geen	

¹⁹ Zie voor de onderbouwing de Memorie van Toelichting bij de Implementatiewet EG-kaderrichtlijn afvalstoffen (Kamerstukken II 2009/10, 32 392, nr. 3).

	handelen		
Artikel 1, onderdeel 7 (22bis, dertiende lid)	Artikel II van het wetsvoorstel. <i>(wijziging Uitvoeringswet digitale dienstenverordening)</i>	Geen	Zie paragraaf 3.2 van het algemeen deel van de toelichting.
Artikel 1, onderdeel 7 (22bis, vijftiende, zestiende, zeventiende lid)	Artikel I, onderdeel B van het wetsvoorstel <i>(Artikel 9.5.2, lid 3a, onderdeel d, Wm)</i>	Geen	Aanpassing aan grondslag biedt wettelijke basis om te voorzien in implementatie in Besluit UPV textiel.
Artikel 1, onderdeel 7 (22ter, eerste lid, eerste alinea, tweede, derde, vierde, vijfde, zesde, zevende en achtste lid)	Artikel II, onderdeel B van het wetsvoorstel <i>(Artikel 9.5.2, lid 3a, onderdeel b, c en f, Wm)</i>	Geen	Aanpassing aan grondslag biedt wettelijke basis om te voorzien in implementatie in Besluit UPV textiel.
Artikel 1, onderdeel 7 (22ter, eerste lid, tweede alinea en tiende lid)	Behoeft geen implementatie, richt zich tot de Europese Commissie.	Geen	
Artikel 1, onderdeel 7 (22ter, negende lid)	Behoeft geen implementatie, wordt uitvoering aan gegeven door feitelijk handelen	Geen	Bij het opzetten van het producentenregister openbaar toegankelijk is (en ook waarom dit gerechtvaardigd is en noodzakelijk – laten zien in de afweging welke gegevens wel en welke niet).
Artikel 1, onderdeel 7 (22quater, eerste lid)	Artikel I, onderdeel a en b van het wetsvoorstel <i>(artikel 1.1 en artikel 9.5.2, lid 3a, aanhef en onderdeel a van de Wm)</i>	Geen	Aanpassing aan grondslag biedt wettelijke basis om te voorzien in implementatie in Besluit UPV textiel.
Artikel 1, onderdeel 7 (22quater, tweede en derde lid)	Artikel I, onderdeel b van het wetsvoorstel <i>(artikel 1.1 en artikel 9.5.2, lid 3a, onderdeel b van de Wm)</i>	Geen	Aanpassing aan grondslag biedt wettelijke basis om te voorzien in implementatie in Besluit UPV textiel.
Artikel 1, onderdeel 7 (22quater, vierde lid)	Behoeft geen implementatie, niet van toepassing in Nederland.	Geen	Situatie waarin de uitzondering is toegestaan is niet van toepassing op NL.
Artikel 1, onderdeel 7 (22quater, vijfde, zesde, achtste, negende, veertiende, vijftiende, zestiende, zeventiende, achttiende, negentiende, twintigste lid)	Implementatie door bestaand recht; artikel 9.5.2 Wm	Geen	Bestaande grondslag biedt voldoende wettelijke basis om te voorzien in implementatie in Besluit UPV textiel
Artikel 1, onderdeel 7 (22quater, zevende lid)	Behoeft geen implementatie, richt zich tot de Europese Commissie.	n.v.t.	
Artikel 1, onderdeel 7 (22quater, tiende, elfde, twaalfde lid)	Artikel II, onderdeel B van het wetsvoorstel <i>(Artikel 9.5.2, lid 3a, onderdeel d, Wm)</i>	Geen	Aanpassing aan grondslag biedt wettelijke basis om te voorzien in implementatie in Besluit UPV textiel.
Artikel 1, onderdeel 7 (22quater, dertiende lid)	Behoeft geen implementatie; nationale beleidskeuze voor de lidstaat.	n.v.t.	Op basis van het kabinetsbeleid van zuivere en lastenluwe implementatie wordt van deze mogelijkheid afgezien.
Artikel 1, onderdeel 7 (22quinquies, eerste, tweede, derde, vierde, vijfde, zesde, zevende, achtste, negende lid)	Implementatie door bestaand recht; artikel 9.5.2 Wm	Geen	Bestaande grondslag biedt voldoende wettelijke basis om te voorzien in implementatie in Besluit UPV textiel
Artikel 1, onderdeel 7 (22quinquies, tiende lid)	Artikel I, onderdeel B van het wetsvoorstel <i>(nieuw artikel 9.5.2, lid 3a, onderdeel e)</i>	Geen	Aanpassing aan grondslag biedt wettelijke basis om te voorzien in implementatie in Besluit UPV textiel.

Artikel 1, onderdeel 9 (artikel 29bis, eerste lid)	Implementatie door bestaand recht: art. 10.3 de Wet milieubeheer.	Geen	Bestaande grondslagen bieden voldoende wettelijke basis om te voorzien in implementatie in een nieuwe ministeriële regeling
Artikel 1, onderdeel 9 (artikel 29bis, eerste lid)	Implementatie door bestaand recht; artikel 9.5.2 en artikel 21.6, vierde lid Wm	Geen	
Artikel 1, onderdeel 10, onderdeel a	Behoeft geen implementatie; wordt uitvoering aan gegeven door feitelijk handelen	Geen	Technische aanpassing op rapportages die lidstaten aan de EC moeten doen.
Artikel 1, onderdeel 10, onderdeel b (artikel 37, lid 5bis)	Behoeft geen implementatie; wordt uitvoering aan gegeven door feitelijk handelen	Geen	Het Ministerie van Minister van Landbouw, Visserij, Voedselzekerheid en Natuur verzorgt de indiening bij Eurostat voor Nederland.
Artikel 1, onderdeel 10, onderdeel c	Behoeft geen implementatie, gericht tot Europese Commissie	n.v.t.	
Artikel 1, onderdeel 11	Behoeft geen implementatie; regelt bevoegdheden Instanties EU	n.v.t.	
Artikel 1, onderdeel 12 (wijziging artikel 41)	Behoeft geen implementatie; nationale beleidskeuze voor de lidstaat	Keuze voor lidstaat om gedurende het eerste jaar van de UPV een uitzondering op te nemen voor kleine ondernemingen.	Hier wordt vanaf gezien in verband met de inpassing in de reeds bestaande UPV. Zie hierover ook overweging 33 van de kaderrichtlijn afvalstoffen.
Artikel 1, onderdeel 13 (wijziging artikel 41bis)	Behoeft geen implementatie, richt zich tot Europese Commissie	n.v.t.	
Artikel 1, onderdeel 14 Invoegen bijlage	Implementatie in lagere regelgeving (Besluit UPV textiel)	Geen	
Artikel 2	Artikel III van het wetsvoorstel		
Artikel 3	Behoeft geen implementatie		
Artikel 4	Behoeft geen implementatie		